WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV. Ч. 47. ДЖЕРЗИ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 12-го БЕРЕЗНЯ 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 12, 1958 No. 47. VOL. LXV.

НІКСОН ЗА РЕДУКЦІЮ ПОДАТКІВ, ЯКЩО РЕЦЕСІЯ БУДЕ ПРОДОВЖУВАТИСЬ

Вашингтон. — Віце-президент Ричард М. Ніксон заявився у розмові із журналістами за основною і загальною редукцією податків і то вже на протязі найближчих тижнів на той випадок, якщоб економічна ситуація не виявляла тенденцій до поліпшення. На думку Ніксона, редукція податків дасть не тільки більше грошей у руки консументів і покупців, але теж і в руки підприємців і працедавців, що з черги причиниться до зменшення безробіття. Зменшення податків було б успішним заходом для боротьби з рецесією, як збільшення видаткування на публічні роботи, бо воно є найскорішою, найпевнішою і найкращою методою для збільшення стану затруднених і для пожвавлення індустрійної продукції. Економічна ситуація вимагає під сучасну пору не так збільшення урядового видаткування, як передусім збільшення закупівельної спроможности окремих приватних осіб і видаткування збоку підприємців. Згідно із заявою Ніксона, уряд розглядає тепер цілий ряд пропозицій у справі податкових редукцій, в тому передусім зменшення особистих прибуткових податків, полегшення корпораційних податків, як теж видатне зменшення податкових ставок від автомобілів і надмірних прибутків. Передбачають теж різні концесії в користь дрібних підприємців. Оконечна висота податкових редукцій залежатиме від дальшої господарської ситуації і створених нею обставин. На думку політичних кіл, Ніксон виступив із своєю заявою для протидіяння господарській кампанії демократів, які плянують виступити у Конґресі з пропозицією зменшення податків на 4,400,000,000 долярів. Віце-президент Ніксон переконаний, що справа рецесії буде головною темою в найближчих листопадових виборах до Конґресу і він вірить, що негайна редукція податків посилить позицію республіканців і буде найкращою пропаґандою в їхню користь. Підтримує погляди Ніксона щодо конечности негайної редукції податків секретар праці Джеймс П. Мічелл, затривожений зростом безробіття, що в минулому місяці досягло кількости 5,173,000 осіб. Якщо йде про прибуткові податки приватних осіб, то для них мала б бути встановлена сума 100 долярів звільнених від податку. Корпораційні податки мали б бути зменшені із 52 процентів до 50 процентів.

Видатки на оборону зростатимуть кожного року на більйон долярів

Вашингтон. — Контролер в Пентаґоні, який має титул асистента секретара оборони, Вілфред Дж. МекНіл заявив, що видатки на оборону країни мусять кожного року побільшуватись принаймні на один більйон долярів впродовж найближчих кількох років. Він сказав, що це мусить діятись не тому, що не є розв'язане світове напруження між вільним світом і комунізмом, але головним чином тому, що внаслідок фантастичної технологічної революції з кожним роком збільшуються кошти оборони. На тій основі контролер Пентаґону передбачає, що в р. 1963 ЗДА мусітимуть видати на оборону на 5 більйонів долярів більше, це значить не 40 тільки 45 більйонів. Видатки на бомбовики від 1955 року до 1959 року зменшаться на 14%, але видатки на керовані ракети в тому самому часі зростуть на 360%.

Закінчився страйк робітників жіночих одягів

Ню Йорк. — 11-го березня в 3:30 годині після півночі закінчилися з успіхом переговори між представниками робітників жіночих одягів і працедавців в справі страйку, який тривав 6 днів. Поворот робітників до праці має настати вже 11-го березня по полудні. Успішне закінчення страйку, який був першим страйком впродовж останніх 25-ох років, в тій ділянці промислу, треба завдячувати посередництву колишнього сенатора Герберта Г. Лімена і промисловцеві Гаррі Ювіллерові, які впродовж трьох днів енергійно працювали над тим, щоб якнайскорше почалася праця в цій галузі промисловости. Робітники дістали 8-центове підвищення платні за годину праці та ще інші поліпшення, які дадуть збільшення платні на більше як на 11 центів на годину. Підприємці видадуть тепер впродовж року коло 25 мільйонів долярів більше робітникам, а зате подорожчають жіночі одяги. Страйкувало 105,000 робітників, з того половина є зі стейту Ню Йорк.

Перемога „Черника" в Дітройті

Дітройт. — В неділю дня 9 березня відбулися тут четвертьфінальні змагання футбольних дружин східніх стейтів за професійну чашу Америки. У змаганнях виступив УСТ-Черник, Дітройт, проти Редмен-Спорт-клаб, Рачестер, Н. Й. Виграв Черник у відношенні 5 до 0 (до половини 2 до 0). Ворота стрілили для Черника Р. Мельник (4) і Л. Кіналь (2). Через цілий час змагань перевагу мали змагуни із Черника, не зважаючи на сильний склад Редмен, які мали в себе одного змагуна із репрезентаційної олімпійської дружини ЗДА, двох братів Джансонів з Торонта й одного нового змагуна із Англії.

Президент найменував Кросса на члена Федеральної Комунікаційної Комісії

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 10-го березня наіменував на члена Федеральної Комунікаційної Комісії Джона С. Кросса, який досі був зайнятий в державному департаменті як спеціяліст від міжнародної комунікації. Цю номінацію має затвердити Сенат. Кросс займе становище після Ричарда А. Мека, який мусів зрезиґнувати тому, що йому закидали приймання дарунків від тих осіб, які мали діло з Федеральною Комунікаційною Комісією. Кросс є демократом, і його пропонували на це саме становище 3 роки тому, але тоді був номінований демократ Мек. Голова тієї підкомісії, яка веде слідство проти Мека, Орен Гарріс заявив, що підтримуватиме затвердження номінації Кросса. Кросса підтримують і всі інші члени Конґресу, які походять із стейту Аркенсо. Конґресова підкомісія ще не закінчила слідства в справі Мека, і покликала на свідка Тирмана А. Вайтсайда який давав подарунки Мекові та видавав йому позички.

Продуценти авт стоять перед важливими рішеннями

Дітройт, Мишиґен. — Продуценти авт мусять в найближчому часі вирішити дуже важливі справи, які матимуть вплив не тільки на автову продукцію в цій країні, але і на всю її економіку. Ці рішення — це проблема малих авт, недостатній продаж нових авт, і непевність переговорів про нові контракти, які мусять бути заключені цього літа між робітниками і продуцентами авт. В ЗДА малі авта стають щораз популярніші, і великі автові фірми мусять вирішити, чи і вони мають продукувати малі авта, які досі імпортували ззакордону. В зв'язку з цим автові фірми мусять вирішити, чого бажають собі покупці, щоб знати, які авта продукувати. Та найважливіше — це справа відновлення контрактів між робітничими спілками і працедавцями, бо контракти кінчаються в червні цього року. Робітничі спілки бажають збільшення платень і участи в зисках автових фірм, але три найбільші автові Корпорації Форд, Дженерал Моторс і Крайслер відмовилися погодитися на ці домагання автомобільних робітників. Продаж авт в лютому ц. р. була найменша, бо продано найменше число авт від лютого 1953 року. Число безробітних між автовими робітниками виносить 13,5 відсотка всіх автових робітників.

Останній американський древновт „Вискансін" пішов на склад

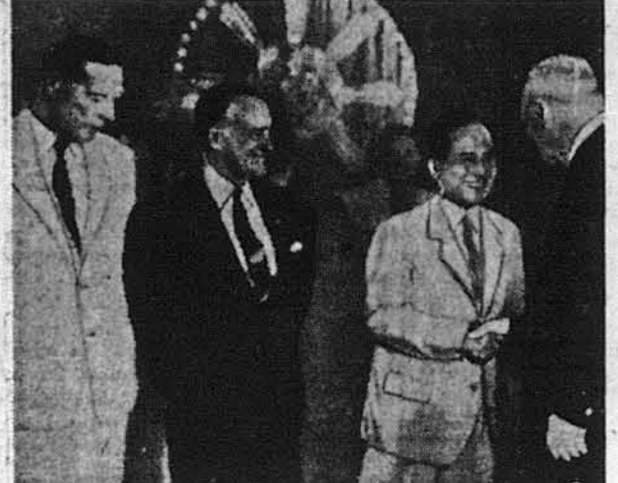
Бейон, Н. Дж. — Американська флота повідомила, що 8-го березня ц. р. останній її 45,000 тонновий лінійний корабель „Вискансін" пішов на склад, де вже знаходяться інші дредновти — ще недавно найгрізніша сила на океанах і пострах для ворогів ЗДА. Таким чином ЗДА не мають знову ані одного великого лінійного корабля в чинній службі, як це було колись аж до 1895 року, коли було збудовано перший американський дредновт. Адмірал Честер С. Вудс заявив, прощаючись іменем моряків із цим кораблем таке „Ми бачимо кінець довгого шляху цих кораблів, які були колись королями океанів. Тепер королем океанів став літаконосець, але незабаром і він відійде, бо його місце займе підводний човен, а може кружляк з керованою ракетою, або щось таке, чого навіть не знаємо". Лінійний корабель почав службу в грудні 1943 р. і брав участь у другій світовій війні, в 1948-му р. його віддали були на склад, але в 1951 р. знову покликали до служби під час війни в Кореї. В Бейоні стоять і три інші лінійні кораблі: „Ню Джерзі", „Норт Каролайна" і „Вашинґтон".

● **Совєтський амбасадор** в ЗДА Михаїл Меншіков, бажаючи „американізуватись", звернувся до журналістів на одному прийнятті з просьбою, щоб називали його Майком.

УКРАЇНСЬКА ЕМІҐРАЦІЯ В НІМЕЧЧИНІ ПРИЄДНУЄТЬСЯ ДО ПРОТЕСТУ ПРОТИ ЗНЕСЛАВЛЮВАННЯ ГОЛ. ОТ. С. ПЕТЛЮРИ

Мюнхен. — Передавана французькою телевізією дня 28 лютого ц. р. в рамцях програми „До вашої душі і сумління" п'єса Кльода Барми із ґльорифікацією Самуеля Соломона Шварцбарта, що вбив гол. Отамана військ УНР Симона Петлюру, й із знеславлюванням українського народу та голови Директорії Симона Петлюри викликала широку хвилю обурення теж і в скупченнях української еміґрації в Німеччині. На вістку про ганебний антиукраїнський виступ у телевізії, Головна Управа Центрального Представництва Української Еміґрації вислала негайно, ще вночі з 26 на 27 лютого телеграму до дирекції французької телевізії з протестом проти передавання цієї образливої для українського народу п'єси і зараз на другий день 27 лютого відбулася нарада представників українських політичних середовищ за участю проф. Мартоса (УНРада), ген. Капустянського (ПУН-ОУН), мґра Я. Бенцаля (ЗЧ ОУН), і д-ра В. Кордюка (ЗП УГВР) та представників АБН і ЦПУЕН. На нараді вирішено вислати негайно делеґацію до французького ген. консула в Мюнхені й переслати до французького уряду телеграми із протестами від окремих українських угрупувань та організацій і зорганізувати широку протестаційну акцію серед української еміґрації в Німеччині. Ген. консул Франції обіцяв українській делеґації зробити все, що можливо, для відкликання запляновоної на день 28 лютого телевізійної передачі. Того ж дня вислано до французького уряду і дирекції французької телевізії понад два десятки телеграм із рішучими протестами проти знеславлювання доброго українського імени.

ДЖ. Ф. ДОЛЛЕС НА ФІЛІППІНАХ

Державний секретар Дж. Ф. Доллес (крайній праворуч) вітається з філіппінським президентом Карльосом Ґарсія після свого приїзду до столиці Філіппін Манілі на конференцію 8-х держав Південно-східнього Азійського оборонного пакту, званого коротко СЕАТО. Ліворуч стоять — асистент державного секретаря Волтер Робінсон і американський амбасадор на Філіппінах, Чарльз Болен.

ДОЛЛЕС ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД КОМУНІСТИЧНОЮ АҐРЕСІЄЮ В ПІВДЕННІЙ АЗІЇ

Маніла. — Державний секретар Дж. Ф. Доллес, промовляючи на відкритті конференції 8-х держав Південно-східнього Азійського оборонного пакту (СЕАТО), яка в понеділок 10 ц. м. відкрилась в столиці Філіппін, Манілі, звернув увагу на небезпечний симптом, що комуністичні кола присвячують цій теперішній конференції СЕАТО куди більшу увагу, ніж робили це попередніми разами. В останніх кількох тижнях совєтська і комуно-китайська преса займалась конференцією СЕАТО семикратно більше, ніж за останньої конференції цього оборонного бльоку. Комуністи, за прийнятою ними пропаґандивною термінологією, тільки себе називають „миролюбними", а всіх інших — включно з державами СЕАТО — „палячами війни". Так ось і проти теперішньої конференції СЕАТО Совєти проголосили офіційно закид підготовлювання аґресивної війни. „Посилення цих атак і обвинувачень в теперішньому часі супроти цього південно-східнього азійського обширу повинно перестерегти нас, щоб ми рахувались з можливістю існування нових аґресивних комуністичних плянів у відношенні до цього обширу, плянів, щодо яких комуністичні правителі бояться, що СЕАТО може внеможливити їх". Доллес підкреслив при цій нагоді, що „СЕАТО й інші колективні оборонні бльоки вільного світу призначені виключно для оборонних цілей, як це передбачує чартер Об'єднаних Націй". Доллес ще раз пригадав, що всі ці бльоки постали внаслідку комуністичної аґресії і що від часу сформування їх — ні одна держава, приналежна до тих союзницьких бльоків, не впала жертвою комунізму. Президент Філіппін Карльос Ґарсія, офіційно відкривши конференцію в характері її господаря, славив корисність союзу СЕАТО, що служить для оборони проти аґресії і для поправи спільних соціяльних, економічних і культурних аспірацій членських держав. „Ми повинні нині ствердити — казав Філіппінський президент — що СЕАТО сьогодні так само потрібне як було чотири роки тому, і що треба його зберегти та скріпити". Державний секретар Доллес промовляв на самому кінці всіх восьмох приявних міністрів. Він особливо звернув увагу на політично-інфільтраційну ціль комуністичної економічної допомоги, як засобу аґресивної політики. — В конференції СЕАТО в Манілі беруть участь міністри закордонних справ таких членських держав цього бльоку: ЗДА, Англії, Франції, Австралії, Нової Зеляндії, Філіппін, Сіяму і Пакістану.

Араби поділені в оцінці аґресивної кампанії Нассера

Дамаск. — Президент новоствореної Арабської Республіки продовжує гостро атакувати всіх в арабському світі, що не хочуть пристати до тієї Республіки під його керівництвом і погодитись на його політику „позитивної невтральности", яка у практиці майже у всіх міжнародніх справах покривається з закордонною політикою СССР. Він виголосив в минулу неділю перед палацом в Дамаску промову з різким змістом проти Заходу і прозахіднього Багдадського пакту, якого членом є Ірак. Західні держави він охоплює одною назвою „імперіялісти", а всіх тих, ща не хочуть підкоритись його проводові, називає зрадниками арабської єдности. З цього приводу панує глибоке стурбування в Ливані, християнсько-арабській про-зах: країні яка не хоче, щоб З'єдинена Арабська Республіка проковтнула її. Нассер отверто оскаржував „сіоністів і імперіялістів", що вони „хочуть заволодіти над Йорданією, Ливаном і частинами Сирії та Іраку". Західні коментатори вважають це оскарження — виявом фантазії. Новий прем'єр Іраку Нурі ас-Саїд рішив приспішити ухвалення конституції для Арабської Федерації (Іраку і Йорданії), щоб закріпити Федерацію проти атак з боку Нассера.

● **У широкому світі** є тепер — за статистикою Об'єднаних Націй — 638 високих шкіл і факультетів, з яких 10 виводять свою історію ще з 1300-го року, 108 високих медичних шкіл засновано від 1948 року. У цілому світі нараховують кругло 1,200,000 лікарів, при чому це число збільшується щороку пересічно на 66,700 молодих лікарів.

В ІНДОНЕЗІЇ ВИБУХЛА ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА

ВІЙСЬКА ЦЕНТРАЛЬНОГО УРЯДУ ВИСАДИЛИСЬ НА СУМАТРІ ПРОТИ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ

Якарта. — В Індонезії, колишній голляндській кольонії, відомій під назвою Голляндська Індія, яка здобула свою державну самостійність несповна 9 років тому, вибухла одверта громадянська війна. Війська центрального уряду з столиці цієї держави Якарти на острові Ява (Джава) висадились в кількох пунктах острова Суматра, де який місяць тому склався революційний уряд, опозиційний до лівого режиму „керованої демократії" президента Сукарна. Висад прийшов спершу на східньому березі Суматри, від сторони місцевости Бенґкаліс на маленькому острівці зараз біля Суматри. Кораблі невеличкої індонезійської воєнної фльоти появились перед західнім узбережжям середньої Суматри й віддали кілька стрілів в сторону її столиці Паданґу. Революційний уряд д-ра Сіафруддіна Правіранеґари перенісся був вже раніше в глибину гір. Революційний прем'єр заявив, що ці воєнні операції „припечатають кар'єру" президента Сукарна. Командант революційних військ полк. Гуссейн заповів, що ставитиме збройний спротив урядовим військам. Водночас революційний уряд загрозив зірванням в повітря американських копалень нафти, або перерізанням нафтопроводів, якщо урядові війська захочуть зайняти нафтові поля в центральній Суматрі, приналежні здебільша до американської компанії Кальтекс (Каліфорнія-Тексас Ойл Компані). Ці копальні добувають денно 150,000 бочілок нафти і є підвалиною економіки цілої Індонезії. Ведеться приспішена евакуація американських жінок і дітей до Сінґапуру на Маляйському півострові. Всіх американців, зайнятих в отих нафтових копальнях, є на Суматрі коло 600 осіб, а взагалі в отій нафтовій компанії в центральній Суматрі працює коло 3.000 осіб різних національностей. У зв'язку з тамошньою громадянською війною — Кальтекс тимчасово припинив працю. У висадних операціях буцім-то взяло участь разом 8,500 урядового війська. Взагалі ж — відомості відтіля дуже неточні й туманні, бо вони підлягають цензурі з обох сторін — центрального і революційного урядів. Якраз в понеділок 10 ц. м. новий американський амбасадор в Індонезії, Говард Джонс, предклав свої вірчі документи президентові Сукарно. Цей останній скаржився при цій нагоді, що в Америці неслушно закидається комунізм режимам, які відбігають від західнього зразку демократії. Одначово американський амбасадор, як президент Сукарно говорили про приязнь між ЗДА й Індонезією. Справа громадянської війни в Індонезії не була заторкувана в отих офіційних промовах.

Аденауер не ви[illegible]час зміни совєтської політики

Бонн. — Західньо-німецький канцлер Конрад Аденауер перевів наприкінці минулого тижня довгу розмову з совєтським амбасадором Анкреєм Смірновим, який сам зголосився до старого канцлера, щоб ніби поінформувати його про американсько-совєтські переговори в справі нової конференції „на вершинах". Після цієї розмови Аденауер попросив до себе американського амбасадора Дейвіда К. Бруса. У зв'язку з цими розмовами преса здогадується, що Аденауер не виключає, що совєтський уряд „не сказав ще свого останнього слова" в справі з'єднання Німеччини і що він може змінити своє становище так, як свого часу несподівано змінив був у справі державности Австрії. Аденауер бере ніби під увагу, що частинне совєтсько-американське порозуміння в справі розбросиня, хоч би тільки в точках про атомові вибухи чи встановлення якоїсь зони для міжнародної контролі летунством, або й розмови на тему европейського пакту безпеки, настільки відпружило б міжнародну ситуацію, що облегшило б розв'язання проблеми з'єднення Німеччини. І тому Аденауер буцім то схиляється до погляду, що не треба противитися новій конференції „на вершинах", навіть тоді, коли б вона не розглядала справи з'єднення Німеччини.

Справа Мадярщини знову вирине в Об'єднаних Націях

Об'єднані Нації. — В понеділок 10 березня ц. р. почала радити в палаці Об'єднаних Націй їх Комісія для прав людини. Мадярщина є одною з 31 держав, які предкладали звідомлення про заходи, що їх уряди вжили для забезпечення прав людини. У 1956 році Економічна і Соціяльна Рада О. Н. пригадала була Світову Деклярацію про права людини, проголошену ОН в 1948 р. й зажадала була, щоб окремі члени ОН періодично складали звідомлення про нові закони чи інші зміни в стані прав людини. Заходи проти дискримінації і за охорону рівних прав расових та етнічних й віровизнаневих — це теж діло тієї Комісії. Ото ж американська представниця на Комісії для прав людини, пані Освальд Б. Лорд, має подати аналізу відносин на комуністичній Мадярщині з висновком, що у тій країні тепер узагалі не існують ніякі права людини.

В АМЕРИЦІ

● **У залізничій катастрофі в Бразилії, коло Ріо де Жанейро,** згинуло 67 осіб, а поранено понад 100. Катастрофа спричинена зударом трьох підміських поїздів.

● **В Нюйоркському університеті** студіює в цьому академічному році 2,295 студентів із закордону. Коло 1,600 студентів по скінченні науки виявляє охоту вернутися до своїх країн, а решта думають залишитися в ЗДА. Всі ці студенти походять з 75-ох країн, найбільше їх із Філіппін — 123; 50 студентів — мадярські втікачі.

● **Жінка - поліцистка Елза МекСорлі,** яка пильнує порядку біля шкільного будинку в Квінсі, Н. Й., побачила, що два хлопці б'ють дівчинку. Вона втрутилася до цієї справи, і діти пішли додому. За 25 хвилин після цього надійшла мати одного з цих школярів, Анджела Грасс, і, не кажучи й слова, вдарила поліцистку по лиці. Суд засудив войовничу матір на 10 долярів кари.

● **У 183-ті роковини** повідомлення Полем Ревером про зближення англійських військ, Поштовий уряд видасть марку вартости 25 центів для відзначення цієї події. Нова марка матиме зелений колір і продавати її почнуть 18-го квітня в Бостоні, Массачусетс.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **В першу річницю смерти сл. п. Гетьманича Данила Скоропадського** були відправлені в різних місцевостях ЗДА заупокійні богослужби і молебні за спокій душі померлого. В Дітройті відправив заупокійну панахиду дня 23-го лютого ц. р. архиєпископ Української Православної Церкви Володимир в сослуженні о. М. Лящука, під час якої співав хор під управою І. Китастого. У Дітройт-Вайомінґ відправив панахиду цього ж дня Мит. протоієрей о. Я. Костецький. В неділю дня 2-го березня була відправлена Поминальна Божественна Літургія теж і в парафіяльній церкві Святої Тройці в Нюарку. Правив протоієрей Шпаченко, співав хор під проводом п. Пташинського.

● **Дмитро Котко,** відомий український диригент, був звільнений мин. року із совєтського концентраційного табору в Караґанді й одержав дозвіл вернутися до Львова, але заборонено йому займатися далі диригуванням хорів. Таку вістку подав мюнхенський часопис „Шлях Перемоги" з 9 березня ц. р.

● **Пленум управ західніх філій ОДУМ-у** (форт Вейн, Шікаґо, Міннеаполіс, Дітройт та Клівленд) відбувся дня 1-го березня цього року в місті Форт Вейн, Інд. Метою скликання пленуму було ближче познайомлення управ філій, співпраця між ними, фінансова та моральна підтримка журналу „Молода Україна", створення Юного ОДУМ-у при філіях, де ще немає та інше.

● **Михайло Бабій,** український маляр із Клівленду намалював в українсько-візантійському стилі образ „Ісус Христос Спаситель" і, видавши його кольоровою репродукцією, одну копію цього образу переслав Папі Пієві XII із спеціяльною дедикацією. У відповідь на цей дарунок канцелярія Клівлендської дієцезії надіслала М. Бабієві листа, в якому передано йому подяку і благословення Папи Пія XII.

● **Український національний футбольний клюб „Тризуб"** із Филаделфії розіграє в найближчу неділю змагання із Юрик Тракерс за першенство і чашу Луїса. Змагання відбудуться о год. 2.30 на площі Зереґа Овал на Бронксі. Ці змагання будуть фінальними, бо всі інші дружини уже виелеміновані. Стадіон приміщений при 1264 Зереґа Евню (один блок від Вестчестер Евню).

У СВІТІ

● **В Сиднеї й інших великих містах Австралії** популярний в Америці телевізійний піяніст і пісенькар Лібераче має великі клопоти з публікою і музичними видавництвами. Велика частина австралійської публіки поставилась дуже неґативно до виступів цього артиста, а видавці запротестували проти порушування австралійського закону про авторське право. Лібераче спересердя захворів.

● **До Марселю у Франції** прибув перший корабель з нафтою, добутою із нововідкритих джерел в Сагарі. Кошти видобування цієї нафти, транспорту (400 миль від Середземного моря) та військової охорони проти альжирських партизанів — перевищують вартість вантажу. Але французи вважають цей перший корабель з сагарською нафтою символом своєї моральної перемоги над альжирцями.

● **У Греції** працює, як дорадник міністерства суспільної опіки в родинних справах, американець Джордж Нейлор. Він працював довгі роки в американських поправних закладах для малолітніх злочинців, займався проблемами сиріт та підкидків і добре знайомий з проблемою злочинности серед шкільної дітвори.

● **В Етіопії** (Абісинії), порядком реалізації програми технічної допомоги Об'єднаних Націй, проведено від 1954 року три нові телефонічні лінії. Найбільший клопіт був не з переведенням публічних робіт, а з вишколом технічного персоналу для охорони і обслуговування телефанічної сіті.

● **Єпископ Пієтро Фіорделлі,** що його італійський державний суд засудив за знеславлення комуністичної подружньої пари (він назвав її „неморальною" за те, що не взяла церковного шлюбу), заявив, що обов'язком духовника є таврувати все те, проти чого виступає Церква. А тому, мовляв, цивільний суд не має права карати духовника за виконування його обов'язків, хоч би вони не були приємні будь-кому з громадян.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕ ВІЛЬНО БОРОНИТИСЬ

Відомо, що центральною проблемою міжнародної ситуації від кінця останньої світової війни є перманентний конфлікт між Заходом і Совєтським Союзом, конфлікт, що його спровокував Совєтський Союз, зламавши Ялтинський договір поневоленням трьох балтійських і сімох середньоевропейських держав. Після переведення цієї агресії на европейському терені, совєтська політика так само агресивно проявилась на терені Азії — активною допомогою китайським комуністам захопити владу в Китаї, підготовленням і розпутанням війни в Кореї, розбудовою отриманих, як несподіваний дарунок в Ялті від Америки, Курільських островів — в антиамериканські фортеці. Коли ж у реакції на всі ці і їм подібні провокації і на безпосередню загрозу дальших актів імперіялістичної агресії загрожені нею країни почали єднатися задля спільної оборони — Москва зчинила крик, прозиваючи паліями війни, імперіялістами й агресорами тих, які відважились думати про самооборону!

Останній показ такої дипломатії слона в крамниці з порцеляною дала Москва наприкінці минулого тижня, виступивши з оприлюдненою ТАСС-ом гострою заявою проти членів Організації Південно-Східнього Азійського Оборонного Пакту (за початковими літерами англійської назви — СЕАТО). Повторюючи точнісінько свою тактику, стосовану у зв'язку з останніми з'їздами військово-політичних бльоків НАТО і Багдадського пакту (МЕАТО), Совєти виступили проти СЕАТО напередодні з'їзду цього бльоку вісьмох держав у Манілі, скликаного на понеділок-вівторок цього тижня. Оскаржившп членів того бльоку в агресивних протисовєтських замірах, Москва водночас повторила і під їхньою адресою свої погрози: якщо, мовляв, ті тихоокеанські й південно-азійські держави зважаться озброїти свої армії атомовою зброєю і влаштовувати на своїй території ракетні бази (себто зробити те, що зробили Совєти!), тоді вони, на випадок війни, стануть предметом совєтської помсти. Союз цих держав, далеких від европейського й середньо-східнього обширів, все одно наражає їх на знищення у випадку війни, бо, мовляв, вони стали союзниками европейських і середньо-східніх країн, об'єднаних у ворожих Совєтам пактах НАТО і МЕАТО. І тому Совєти „радять" Австралії, Новій Зеляндії, Філіппінам, Сіямові і Пакістанові, замість полягати на силі З'єдинених Держав, Англії і Франції — створити разом із ними, Совєтами, й іншими „миролюбними" державами спільний „азійський пакт безпеки".

Такий зміст нового совєтського шантажу. Але найгірша загроза, повторювана раз-у-раз при кожній нагоді направо й наліво, тратить на переконливій силі. У даному випадку буквально всі зібрані в столиці Філіппін міністри закордонних справ названих угорі вісьмох держав — одностайно затаврували виступ Совєтів, як пропагандивний шантаж, якого ніхто не боїться, вважаючи його рівночасно доказом вартости і значення СЕАТО для оборони південно-східнього азійського й тихоокенського обширів проти комуністичної загрози.

Південно-Східній Азійський колективний оборонний пакт був підписаний в тій самій Манілі на Філіппінах 8 вересня 1954 року вісьмома названими вгорі державами. У тексті договору закликалося всіх учасників до самодопомоги і взаємної допомоги проти збройної атаки або підривної діяльности, які загрожували б волі тих держав. Водночас підкреслювалось важливість технічної асисти й економічної співпраці задля господарського піднесення країн, щоб скріпити добробут і почуття рівности всіх народів та їхню рішучість боронити свою незалежність. І цьоготижнева конференція СЕАТО так і поділилась на дві частини: у першій — високі військовики радили над координацією військових плянів, щоб боронитись спільною збройною силою проти комуністичної агресії, а в другій міністри закордонних справ робили перегляд політичної й економічної ситуації в тому обширі, устійнювали спільну позицію (напр., у відношенні до Індонезії, що стоїть напередодні громадянської війни) та призадумувались над іншими, як тільки військові, засобами для закріплення південно-азійського й тихоокеанського обширів за вільним світом.

Ясно, що большевикам це не подобається. Ясно, що вони воліли б заступити такий реальний оборонний військово-політичний договір вісьмох вільних держав — пактом неагресії з участю СССР і, мабуть, комуністичного Китаю та різних невтральних країн, які „співіснують" з комуністами. А що такий „пакт неагресії" мав би таку саму реальну вартість, як колись мали пакти неагресії Польщі чи Балтійських держав з Совєтами — то це якраз і є ціль совєтської дипломатії. Тільки тепер державні мужі в широкому світі вже помудрішали, і тому Москві трудніше осягати свою ціль.

МОСКВА ПЛЯНУЄ ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ

Як подає совєтська преса, у січні 1959 року має бути проведений загальний перепис населення СССР, з допомогою якого совєтський уряд хоче одержати „цілком повні дані про чисельність, склад населення і його розміщення".

Досі, на протязі сорока років існування совєтського режиму, відбулося вже три переписи населення. Перший — 28 серпня 1920 року, був проведений, як тепер пишуть, „в умовах громадянської війни і господарської руїни" з метою „правильнішого розподілу обмежених господарських продуктів". Висліди цього перепису були дуже фрагментаричні, і тому не мали ніякої практичної вартости. Другий перепис був проведений безпосередньо після закінчення т. зв. НЕП'у, 17 грудня 1926 року, вже в умовах деякої господарської стабілізації. Цей перепис, що його дані й висліди були широко опрацьовані економістами і статистиками, був єдиним досить об'єктивним совєтським переписом, і на ньому базовані здебільша всі підсумки та висновки про кількість і склад населення Совєтського Союзу в даний період. Цей перепис зібрав докладні дані про національний склад Казахстану і Сибіру, встановивши між іншим вірний образ розселення українців у цих областях Совєтського Союзу. Черговий й останній, третій перепис населення був проведений 17 січня 1939 року. В цьому переписі застосовано вперше нову, побудовану на „марксистсько-ленінській економічній теорії" клясифікацію „соціяльних груп населення", наслідком чого вийшла страшна плутанина. Між іншим, у висліді цього перепису в складі населення деяких сибірських країв і автономних областей РСФСР позникали взагалі українці й різні національностеві групи. Невикористання даних цього перепису пояснюють сьогодні совєтські джерела „перешкодами", що виникли внаслідок війни 1939-1945 рр. На ділі ж справа виглядала зовсім інакше. Матеріяли перепису 1939 р. з наказу Сталіна були знищені, а частково засекречені, бо вони розкривали дуже багато неприємних для влади фактів, передусім — наслідки штучного голоду 1932-33 р. на Україні, що виявилися у різкому спаді народжуваности, отже й зменшенні населення. Відтоді совєтські статистичні установи обчислювали кількість населення „розрахунковим шляхом, на основі даних поточної статистичної звітности за природним і механічним рухом населення".

У проведенні нового, четвертого перепису населення Совєтського Союзу братимуть участь сотні тисяч делегованих для цього спеціяльних працівників. Так, наприклад, у самій Україні візьме участь у зв'язаній з цим переписом праці 100,000 „обліковців", інструкторів-контролерів та іншого допоміжного персоналу.

Справі проведення цього перепису в Україні присвятив окрему статтю в „Радянській Україні" (з 5 лютого ц. р.) заступник начальника Статистичного управління Української ССР В. Крашенінніков. Згідно з його інформаціями, підготовні для цього перепису роботи започатковано уже в 1957-му році. Рішенням ради міністрів СССР в семи районах і містах Совєтського Союзу був переведений у серпні 1957 року пробний перепис населення (на Україні такий „пробний перепис" проведено в місті Сталіно). „Учасники пробного перепису в ряді випадків, як стверджує Крашенінніков, зустрілися в роботі з великими труднощами через те, що багато підготовчих робіт було виконано незадовільно". Виявилася ця „незадовільність" і в багатьох інших випадках, і тому треба думати, що не обійдеться без помилок і в новому переписі, а його дані будуть знову, як і в попередніх, неповними і невірогідними.

Великих надій на успішне проведення нового перепису населення СССР немає. Як виходить із прикладів, наведених Крашенінніковим, стан із підготовними роботами катастрофальний, мабуть чи не тому, що совєтські офіційні та громадські установи звикли до „совєтських" метод „статистики", і великої ваги на якісь переписи не покладають, мовляв, буде так, як цього схочуть „угорі".

„В ряді підготовчих робіт, — пише Крашенінніков, — велике місце займають заходи по уточненню переліку і меж міст та міських селищ, по впорядкуванню назв вулиць, нумерації будинковолодінь і кварталів, по уточненню або складанню нових планів міських селищ і великих міст, а також карт районів. Не зважаючи на те, що за рішенням уряду ця робота мала бути закінчена до 1-го січня 1958 року, в ряді міст упорядкування назв вулиць і нумерації домоволодінь фактично не проведено, межі внутрімiських районів не уточнено. Не закінчено складання й уточнення планів ряду міст і селищ. В Києві постановою виконкому міської ради змінено назви однойменних вулиць, однак упорядкування назв вулиць і нумерації будинків фактично тільки починається і проводиться дуже повільно. В місті, як і раніше, кілька Пушкінських, Некрасовських, безліч Нових вулиць, багато плутанини в нумерації будинків. Межі внутріміських районів у Києві не уточнені, і в ряді випадків вони проходять всередині кварталів. В Кримській області досі не впорядковано назви вулиць і нумерацію будинків в одинадцяти містах, в тому числі і в обласному центрі Симферополі. А це потрібно не тільки для перепису населення. Невпорядкованість назв вулиць і нумерації будинків у місті створює також великі незручності для населення і в роботі пошти, телеграфу, медичних закладів та ін. Дуже повільно проводяться підготовчі роботи в Черкаській області. Вчасно не було закінчено уточнення планів у містах Корсунь - Шевченківський, Сміла, Христинівка, Городище і в селищах Златопіль та Шрамківка, а в містах Жашків, Шпола і в селищі Монастирище планів немає і зараз. Ряд керівників організацій іноді проявляє недооцінку всієї важливости підготовчих робіт. Вони все ще вважають, що до початку перепису багато часу, а є й такі, які думають, що їх це взагалі не стосується. При такому ставленні керівників, від яких залежить великою мірою хід підготовчих робіт, можна побоюватись, — закінчує В. Крашенінніков, що помилки, допущені при проведенні спробного перепису населення, можуть повторитися".

Схарактеризований Крашенінніковим стан підготовчих робіт, зв'язаних із переписом, змушує думати, що в таких же умовах і серед такого „зацікавлення" збоку компетентних організацій та установ буде проведений і самий перепис 1959 року. Не допоможуть нічого „комісії сприяння перепису населення", що їх автор статті дораджує творити „при виконкомах місцевих Рад, на підприємствах і в установах, учбових закладах, колгоспах, радгоспах, МТС і навіть при ,домоуправліннях', і що їх завданням мало б бути „подавання всемірної допомоги в підготовці і проведенні всесоюзного перепису населення"...

Ярослав Курдидик

ДЛЯ ОБОРОНИ КРАЇНИ

Вже відомо, що воєнно-оборонний бюджет ЗДА становитиме на найближчий фіскальний рік 39,800,000,000 долярів, а коли додати до того запляновані інші видатки на скріплення збройної сили наших альянтів та побудову споруд, що мають постачати атомову енергію для воєнних потреб, то цей бюджет піднесеться до головокружної суми 47 мільярдів долярів. У справі розподілу на окремі позиції цієї велетенської суми, що має бути використана якнайдоцільніше для оборони ЗДА, розгорілися між членами деяких комісій завзяті дискусії, у яких, для прикладу, конгресмен Кларенс Кеннон перестерігав, що поодинокі, навіть дуже впливові особи у ЗДА попали від часу „спутніків" у якесь немовби „заворожене коло". У міродайних для оборони ЗДА колах почали вже обговорювати навіть справу організації т. зв. „сферичних військових з'єднань", включаючи до тих з'єднань далекосяжні ракети і „міжпляетарні плятформи", що мали б виконувати ролю причілків. На сворення спеціяльних дослідних лябораторій і конструкторських майстерень приділено 2,500,000,000 долярів — далеко більше, як на вдосконалення оборони з моря.

Треба признати, що воєнні фахівці, яких призначено для реалізування найуспішнішої оборони ЗДА, керуються провідною думкою — використати всі можливі засоби та ресурси, щоб перевести такі зміни в мілітарній політиці ЗДА, які точно відповідали б драматичному суперництву збоку СССР. Справа оборони не обмежується продукуванням модерної зброї, але вимагає також переведення цілої низки основних змін, починаючи від „розпорошення" дотеперішніх скупчень воєнної індустрії (щоб на випадок нападу з повітря вона якнайменше потерпіла і була спроможна включитися в загальну акцію „остаточної відплати"), через скорочення деяких „відсталих" щодо бойової вартости військових з'єднань і заступлення їх новими — радаровими ракетними батальйонами, атомовими батеріями і т. д. Але чи не найважливішою тепер справою — як слушно заявляють військові коментатори — є винайти спосіб затримувати всіх тих військовиків - професіоналів, вишкіл яких триває пересічно 3-4 роки, але які на 70-80%, після перших чотирьох років, покидають військову службу і переходять до приватних підприємств, де платні удвоє, або і втроє вищі. Підрахунки стверджують, що коли б у війську піднесено було платні військовикам - професіоналістам до такої самої висоти, як у приватних підприємствах, то на цьому оборона ЗДА виграла б подвійно: поперше — затримано було б таких людей, яких потрібно для обслуговування щораз більше скомплікованих механізмів, (для вишколу пересічного модерного радариста потрібно 3 роки, летунського механіка — 4 роки, атомового артилериста — 3-4 роки і т. д.), а подруге заощаджено було б майже половину грошей з витрачуваних на вишкіл тих, які засвоївши той чи інший військовий фах, масово відпливають з військової служби.

Воєнні знавці перестерігають проти „однобічної" розбудови американської оборонної зброї, як це було перед другою світовою війною, коли інтенсивно розбудовувано важку бойову фльоту, а натомість занедбано належну розбудову далекосяжних бомбовиків, що спричинило в самих початках великі воєнні поразки. Вони рекомендують не зрікатися легковажно „старої, випробуваної зброї" доти, поки немає нового, певного й ефективнішого підмінника.

Дуже поважні воєнні коментатори звертають увагу компетентним чинникам у Пентагоні на те, щоб вони „прохолоджували" всіх тих, хто занадто захоплюється „міражнофіктивними" родами зброї найближчого майбутнього у повітряних просторах і пригадували їм, що ми „покищо" таки на суходолі і що вигра у війні залежатиме великою мірою від того, як ЗДА розбудують свою оборонну силу на морях. Під особливу гостру критику попав провід Морських Збройних сил за те, що приділяв головну увагу будові велетнів-авіоносців, що мають виконувати ролю „плаваючих баз", а занедбав будову підводних особливо атомових човнів. Хоч будову 9-ти нових атомових човнів і заплянованo, але покищо готових є тільки три. Для підсилення своїх аргументів критики наводять факт, що кожний авіоносець з охороною-ескортою воєнних кораблів коштує коло мільярда долярів, і що за ці гроші можна побудувати 20-30 атомових підводних човнів, які розкинені у широкій стратегічній діяспорі, можуть бути неуявною загрозою для ворога, тоді як „плаваючу базу" можна знищити з одного підводного човна, в перший день війни...

Знавці підкреслюють, що атомові підводні човни можуть пересуватися під водою швидше від багатьох типів надводних кораблів, і, коли їх озброїти атомовими торпедами, можуть робити неймовірні спустошення, не випливаючи навіть з-під води. Атомові підводні човни, коли їх буде більше, можуть успішно контролювати сотні торговельних кораблів, навіть законспіровані й замасковані кораблі з ракетними викидними. А таких 15-20 кораблів з 3-5 викидними на кожному, якби їм вдалося підплисти на 300-500 миль до берегів Америки, могли б вчинити таке саме знищення, як 75-100 підводних човнів.

Отож — твердять воєнні знавці — ЗДА мусять приступити негайно до будови ста підводних атомових човнів, які для загального миру в світі так само необхідні, як вдосконалені бойові ракети.

В. Барка

ПРО СУЧАСНИЙ ЖИВОПИС І ОДНУ ПЕРСОНАЛЬНУ ВИСТАВКУ

I

Початок 1958 року ознаменований у нас виставками модерного живопису, на яких представлено твори талановитих молодих майстрів.

Один з них С. Кіндзерявий упорядив свою першу персональну виставку і вона свідчить про його добру спробу перебороти основну причину кризи в сучасному малярстві і створити, т. м., „новіший модернізм", що мав би дуже дорогу прикмету — цікавість.

Сучасний стан мистецтва непокоїть багатьох людей думки, як було і в XIX столітті, коли визначні інтелектуали билися над розгадкою таємничого підупаду.

Бальзак твердив: „Мистецтво — це одежа нації", і коли його вислів вірний, то здебільшого відбувається тепер ходження в рамті жебраків, з кількома кольористими латками на ліктях і колінах.

Не тільки в Україні.

В статтях і книжках, серед світової преси, виокремлено чимало глибоких причин кризи, але притіненою зостається головна, що усвідомлюємо її, читаючи і далі Бальзака:

„...Бог — ось загальна ідея, яку треба відтворювати в найменших деталях різних ділянок мистецтва. Але коли мистецтво не прагне до цієї єдности, коли мистці потроху забувають про думку заради вдосконалювання техніки, релігійне почуття слабіє; мистецтво втрачає поезію; воно стає лише виразом особистости". (В рецензії на книгу: „Мистцям — про минуле, теперішнє і майбутнє мистецтва", 1830 р.).

Ця сама думка про заповідний зв'язок розквіту т. зв. образотворчого мистецтва" — з ідеєю християнства і про вигасання після розриву, означена могутніми і пристрасними висловами в Гоголя; виберемо декотрі його уваги про живопис і музику:

„...Їх (згадані роди мистецтва) християнство підняло з нікчемности і обернуло в велетенські".

„Його поривом вони розвинулись і вирвались із кордонів чуттєвого світу".

„Небесні одкровення" — в живописі. „Чуєш, як наповнює душу „небо і відчуваєш невиразиме".

Живопис —

„був виразом всього того, що має таємничо-високий світ християнства".

Живопис —

„продовжує життя за кордони чуттєвого світу, він вириває явища з другого безграничного світу, для називання яких немає слів".

„Виражає пристрасті, зрозумілі кожному, але чуттєвість уже не так володарить в них: духовне мимовільно проникає все".

„Вся таємнича гармонія і зв'язок людини з природою — в ньому одному. Він з'єднує почуттєве з духовним".

Мабуть, "ніхто не писав більших правд про живопис, як Гоголь в цих рядках; беручи його дзеркало, ставимо перед сучасною реальністю і видно відразу всю головну причину пожебрачення живопису: в відході його від віри — в холодний присмерк матеріялістичного світовідчування.

Якщо можна так назвати, „душа" живопису — в тому, що він, здійснюючися в непорушній для ока просторовій площині, без течії часу, підноситься в несказанно таємничу сферу найчистішого духового життя, де, як говорить великий і могутній янгол. „Апокаліпсу", — „часу більш не буде".

Надхнений, християнським світлом, живопис відкрив духовну браму, яку окреслено і пообіцяно в Богоодкровенні Іоана: до „життя безконечного" — в духовій істині.

Відкрив, взяв і замкнув світло того життя в своєму видиві: як „душу" свою; як життя живих своїх образків, створивши його враження для нас — через гармонію і красу в сполуках барв і через ритмічні порядки норм і їх ліній.

В мистецькій творчості, якщо вона справжня, буде завжди зернина чуда — більша чи менша, і ніхто її пояснити ніколи не зможе. Вона світитиметься в творі, як дар „звише", і з її світла можна розпізнати надзвичайну цінність твору. З'являється вона, коли виникають живі образи, де знайде вираз серце людське — тільки через нього приходить її світло. Біблія вчить берегти над усі скарби світові — наше серце, бо в ньому джерела всякого життя. Також дано через нього і джерело того життя, де часу „більше не буде"; двері до нього не відчинить тепер наша земна логіка; але для серця, що горить вірою, вони самі радісно відкриваються. Мистецтво без того горіння не підніметься ніколи до своєї вершини з її чудом і джерелом світла, як найдорогоціннішою справністю твору, — незалежно звідки взято тему: з Біблії, побуту, історії, природи, чи вільної уяви. Внаслідок розриву з високим джерелом надхнення і духового світла, вся незбагненно

(Продовження на стор. 3-ій)

К. Смовський
Генерал-хор. Армії УНР

МОЯ СЛУЖБА БАТЬКІВЩИНІ

(Спогади)

(9)

О год. 6-7 ранку 4-го лютого стрілянина втихла і ми нарешті здобули Арсенал з цілою його залогою, 15,000 осіб, що складалися майже з самих робітників-москалів та київського пролетаріяту-жидів. Їхні ватажки вночі повтікали.

Тут хочу пригадати шановним читачам, що в серпні й вересні 1955 року на сторінках „Свободи" п. Ст. Самійленко під заголовком „Дні Слави", вмістив надзвичайно цікаві, історичного значення спогади. Не знаю, з яких причин вони не були раніше, ще в Европі, в українській військовій літературі опубліковані. На жаль, в одному місці шановний автор допустився помилки. Він подає, що автопанцерники, якими він керував, брали участь в наступі з гайдамаками із Слобідки через Ланцюговий міст на узгір'я до Нікольської вулиці і далі наступали на Арсенал. Як учасник того наступу не можу ствердити, щоб там були наші автопанцерники. Також не бачив я їх біля Арсеналу від сторони пам'ятника Кочубея й Іскри. Про це не згадує й ген. штабу генерал А. Удовиченко в своїй недавно виданій історії „Україна у війні за Державність 1917-1922 рр.". Також сот. Зенон Стефанів в „Історії Українського Війська" в розділі про військові сили часів Центральної Ради на 106 стор. стверджує, що „під час большевицького повстання в Києві у розпорядженні Центральної Ради були такі частини: Галицький Курінь Січових Стрільців, Вільне Козацтво інж. Ковенка, Чорноморський Курінь, автопанцерний дивізіон та невеликі відділи полків ім. Хмельницького, Полуботка і Богуна. Пізніше, в розгарі повстання з фронту до Києва прийшли: Гайдамацький Кіш, сотня Січових Стрільців Сушка, і кінний полк Гордієнка, що пробився з західнього фронту. Повстання почалося спершу на Печерську. Тут повстанці захопили відразу Арсенал. Вільні козаки з полуботківцями і з трьома панцерними автами, якими командував пор. Борковський, намагалися Арсенал відбити, але їх червоні повстанці відкинули з великими втратами, а командант панцерників пор. Борковський був тяжко ранений..." „Невеликі українські відділи, що їх перекидувано з місця на місце, не могли опанувати великого міста..." „Повстанці мали уже вироблений плян боїв, з тим, щоб оточити і зліквідувати Центральну Раду, як ворожий їм уряд".

Отож, правдою є, що автопанцерники брали участь лише в боях у місті.

За пару днів гайдамаки і Січові Стрільці опанували Звіринець, товарову стацію Київ-2, Києво-Печерську Лавру, Аскольдову Могилу, Царський палац, де містився „совєт депутатів", електрівню та водогін на Подолі. Здобуваючи водогін, впали майже всі моряки Чорноморського куреня. Українські вояки кільцем оточували большевицьких бунтівників, що скупчилися в Арсеналі та його фортах. З цих твердинь було їх тяжко вибити, бо вільні козаки і решта дрібних відділів мали лише ручну зброю та скорострілі. Але Гайдамацький Кіш батерією гавбиць, примусив бунтівників, які перебували в касарнях понтонного батальйону, здатися, а на другий день бою під Арсеналом здалися й решта бунтівників на чолі з Бош.

З-під Арсеналу Гайдамацький Кіш та Січові Стрільці рушили Олександрівською і Левандівською вулицями через Хрещатик і Фундуклеївську вулицю на Софійський Майдан. Там зібралося чимало громадян, що радісно вітали українське військо.

Після опанування ситуації і перемоги над большевиками, на майдані св. Софії відправлено молебінь і відбулась парада всіх військових частин, що брали участь в боротьбі за столицю.

І тоді, серед бурі Української Революції, піднявся велечезний і могутній стовп Української Державности — Четвертий Універсал Центральної Ради, проголошений 22 січня 1918 року. Це був гранітний стовп, який своєю волею, зусиллями та кров'ю викували найкращі сини українського народу. На цьому стовпі вогненними літерами записано: „Віднині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною вільною, суверенною державою українського народу".

На цьому місці хочу подати імена тих колишніх вояків Гайдамацького Коша, що здобували Арсенал і що сьогодні перебувають у вільному світі:

1. Начальник штабу Гайдамацького Коша ген. пор. ген. штабу Олексадер Удовиченко — Франція;

2. Автор цих спогадів, командир гавбичної батерії, що здобула Арсенал — ЗДА;

3. проф. Іван Розгін — гармаш гавбичної батерії, що здобував Арсенал (з 2-ої Юнацької Школи Чорних Гайдамаків) — ЗДА.

4. Лисий Михайло — кулеметник 1-ої сотні червоних гайдамаків — ЗДА.

Кого не згадав з гайдамаків, ласкаво прошу пробачити, бо мені не відоме місце їхнього перебування.

* * *

Та недовго прийшлося нам тішитися перемогою. Саме в той час з Лівобережжя підходила армія Муравйова. Цілий тиждень українське воїцтво завзято боронило українську столицю, але сил було за мало. Щоб не наражувати міста на повне знищення, уряд наказав евакуацію, яку й переведено вночі з 7-го на 8-го лютого.

7-го лютого в пообідній порі я був ранений на площі св. Софії, але гайдамаки-гарматчики мене в Києві не залишили, а везли на возі аж до Житомира, де цілий час я був при виконуванні своїх обов'язків.

У день 28-го січня большевики рік-річно скликають в Арсеналі урочисті мітинги. Про те, як вони відбуваються, оповідав мені інж. Х., який працював в Арсеналі від 1914 аж до 1941 року. В клюбі з промовами виступають тоді „герої-защитники Арсенала", які лають „українську буржуазію" і „агентів гнилої Европи", використовуючи для цього весь брудний большевицький лексикон. Найбільше прокляття посилають гайдамакам.

(Далі буде)

НАПРОВЕСНІ

Чи це весна, чи тільки
передвесня,
Яке за тиждень знов
покрив сніг?
Затихло все навколо
й не шелесне,
Немов когось чекаючи з доріг.

Кого ж, як не весну,
чекати в гості!?
Вже під землею проросла трава,
Напружилась в чеканні
млосцім брості,
І вже про листя
мріють дерева —

Як дівчина про першу
справжню сукню,
В якій піде у перший раз
на баль...
І прислухається, чи в сінях
хто не стукне,
І радісно — й чогось
нещаче жаль...

Чи ж це весна, непевна
й позарання,
Чи, як вві сні, хвилеве забуття?
Так не впізнати, часом,
як кохання
Прийде нараз —
чи то передчуття

Того кохання,
ще зненацька вирне,
Мов джерело напровесні
з-під криг...
І враз його,
як мрію неймовірну,
Засипле знов важкий,
глибокий сніг...

ГАННА ЧЕРІНЬ

4 березня 1958

О. Кобець

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО

(Народність у творчості поета і культ його в народі).

(3)

Ми взяли для прикладу й проаналізували тільки один із незчисленних творів Т. Г. Шевченка. Але розгорніть його „Кобзаря" отак навмання, не шукаючи й не вибираючи, і на кожній сторінці цієї золотої книги українського духа, в кожному, навіть дрібному й найдрібнішому творі, коли не побачите, то відчуєте ту саму щиру, глибоку НАРОДНІСТЬ творчости поета.

І тому такда популярність Тараса Шевченка в народі. І тому любов і пошана мас українського народу до найбільшого свого Сина незабаром по смерти його переростають самих себе і перетворюються в найвищу форму любови й пошани — в КУЛЬТ. Культ Т. Г. Шевченка, як співця долі українського народу, глибоко вкоренився в народних масах по всій Україні вже незабаром по смерті його. І він живе, цей священний культ, у народі й сьогодні. І житиме віками.

Знаємо, що ще в передреволюційні роки на Україні майже не було, або й справді не було такої української родини — від селянина до найкультурнішого інтеліґента, — в хаті яких не висів би на почесному місці, дбайливо прикрашений (коли йшлося про селянську хату), вишиваними рушниками та вінками квітів, портрет Батька Тараса. Знаємо, що ще в передреволюційні роки на Зелені Свята на його могилі щороку відбувались масові, багатотисячні з'їзди почитателів його — справжніх прочан-пілігрімів, з'їзди, ніким і ніколи не скликувані. З почуттям глибокої шаноби й любови, маси народу інстинктово тяглися до місця упокоєння, до Тарасової гори в Каневі, щоб уклонитися тіні страдника - поета. А книжка відвідувачів у хатці біля могили, протягом року, заповнялась, розміром на кількасот сторінок, підписами й записами вражень безперервної хвилі ще й поодиноких, індивідуальних прочан з усіх закутків Землі Української. Знаємо, що його „Кобзар" зберігався в хатніх книгосховищах — часом по закапелках, за комином, за сволоком, чи в шухлядах простих, доморобних столів, разом із книжками Святого Письма. Знаємо також, що сама гора з Каневі, де його поховано, переіменована не з чийогось наказу, не за якимось декретом чи розпорядженням, а волею самого народу, з „Чернечої" гори на „Тарасову гору", і так її здавна вже й знає і називає і канівське населення, і населення всіх ближчих і дальших околиць.

І цілком зрозуміло, що ця популярність Т. Г. Шевченка цей священний культ його в масах українского народу, па'яті не давав і не дає спокійно спати новітнім наїзникам і тимчасовим загарбникам Землі Української — московським імперіялістам комуністам. І чого вони тільки не вигадували, за що тільки не хапалися, щоб не то що заперечити самого Шевченка (бо й їм ясно було, які вони безсилі, з усією своєю збройною насильницькою силою викоренити той культ із душ народних мас), — отже, не то, щоб заперечити велич цієї могутньої постаті, а щоб якомога бодай призменшити силу популярности, незламну силу культу Шевченка в народі.

В перші часи революційної боротьби на Україні це робилось примітивно, робилося жахливо просто. Дика банда озброєних наїзників вдиралася в мирну хатину українського с е л я н и н а і, тільки уздрівши на чільному місці з хатині портрет Шевченка, оскаженіло кидалася з багнетами на нього, здирала зі стіни, кидала на долівку, люто топтала брудними закаблуками завойовника. А тоді так само люто, тими самими багнетами, немилосердно розправлялася і з шанувателями пам'яти Шевченка — мирними українськими людьми. Та незабаром кривава Москва переконалася, що тими засобами далеко не зайдеш, священної пам'яті Пророка українського народу з душі народної не видереш, не виполеш, а всього народу українського не перестріляєш, і почала застосовувати і н ш у, юдину тактику. Москалі почали ПРИВЛАСНЮВАТИ Шевченка собі. Безконтрольно користаючись могутніми засобами друкарської техніки й невичерпними ресурсами поліграфічної п р о мисловости, почали масово випускати в світ ганебно фальшовані твори невмирущого поета, переробляти, виправляти, викривляючи його полум'яні писання.

(Далі буде)

„СЛОВО ТАРАСА"

Цього року минає 35-річчя існування Капелі Бандуристів, яка носить ім'я геніяльного поета Тараса Шевченка. За ці роки Капеля з ім'ям Тараса об'їхала з концертами багато країн по цей бік залізної заслони. В програмі її є чимало пісень написаних Поетом, і чимало тих пісень, які з захопленням слухав і співав Шевченко.

Сила Шевченкового слова пояснюється тим, що він, як геніяльний творець найглибше зазирнув в душу свого поневоленого народу, виявив його прагнення, і показав світові народну мудрість, яку розносили по Україні кобзарі й лірники. І коли читаєш „Кобзаря", то ця мудрість відчувається в кожному рядку його поезій. Тому Шевченко так тісно пов'язаний з народом, а народ з Шевченком.

Щоб гідно відзначити роковини великого Кобзаря, Капеля Бандуристів, що носить його ім'я, вирішила у великих містах Америки й Канади (Шикаґо, Дітройт, Клівленд, Рочестер, Бофало, Пітсбурґ, Торонто і Гамільтон) у березні місяці відспівати спеціяльний Шевченківський Концерт, в якому три чверті програми займає великий музично-мистецький монтаж „Слово Тараса".

Коли слухаєш цей високомистецький монтаж, то здається, що слухаєш чудодійну симфонію, в якій відбито історію і боротьбу нашого народу, його кривди і помилки, про які поет не раз нагадує.

Вказавши на помилки наших предків, Шевченко заповів народженому й ще ненародженому поколінню: учітеся, борітеся, кайдани порвіте, одностайне станьте. Першу його тезу ми виконуємо, другу — зрозуміли і всі прагнемо кайдани порвати, але „одностайно стати" досі не спромоглися. І тому „гине слава батьківщини ..." і тому „останню свитину з каліки знімають."

А між ними і землячки
Де-де поглядають,
По московськи так і ріжуть,
Сміються та лають ...

Шевченко нібй до сьогоднішних землячків з обуренням звертається:

Чого ж ви хвалитеся, ви,
Сини сердешної України!
Що добре ходите в ярмі ...

Н а й я скравіше Шевченко відбив брехливу московську пропаґанду, що передається по традиції з віку-в-вік. Він вірив і нас навчив вірити, що російська імперія розпадеться від об'єднаної сили гноблених нею народів. Зазирнувши в майбутнє, Поет проголосив:

Дуріть себе, чужих людей,
Та не дуріть Бога.
Бо в день радости, над вами
Розпадеться кара,
І повіє огонь новий
З Холодного Яру.

Музично - мистецький монтаж „Слово Тараса" справляє велике враження навіть на тих слухачів, які не розуміють української мови. Ми певні, що кожен українець радо відвідає Шевченківський концерт і тим сами вшанує свого великого Пророка. А разом з тим відзначить 35-річчя існування Капелі Бандуристів і своєю участю зміцнить її фонд для концертової подорожі по країнах Европи.

ОЛ. ЗОЗУЛЯ

Капеля Українських Бандуристів ім. Т. Шевченка концертує в Торонті

Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка

В рамках відзначування 19 річниці проголошення самостійности Карпатської України і Ювілею проф. А. Штефана відбудеться в неділю, 23 березня, ц. р. год. 3.30 по полудні у великій залі УНО, 297 Каледж вул. величавий Концерт з участю **повного складу Капілі Українських Бандуристів** ім. Тараса Шевченка під проводом Григорія Китастого та Володимира Божика.

Капеля виконає, **вперше в Торонті**, велику і зворушливу мелодекламацію **„СЛОВО ТАРАСА"** з участю майстра художнього слова **Ростислава Василенка.**

ВЕСЬ ДОХІД З КОНЦЕРТУ ПРИЗНАЧЕНИЙ ДЛЯ В И Ї З Д У К А П Е Л І ДО ЕВРОПИ!

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Концерт Б. Максимовича

В суботу, дня 1-го березня 1958-го р. в залі Джуніор Гай Скул відбувся абонаментовий концерт Українського Музичного Інституту в Ню Йорку, перший з серії п'ятьох запланованих, на якому виступив визначний український піяніст Борис Максимович.

Програма концерту, зложена за ключем хронології стилів, включала складні твори піяністичної літератури, а саме: дві сонати Д. Скарлятті, сонату Ц-дур оп. 53 Л. ван Бетговена, Арабеску оп. 18 і Токату Р. Шумана, баляду оп. 23 г-моль і два скерца (оп. 20 г-моль, оп. 39 ціс-моль) ф. Шопена та Мефісто вальс ф. Ліста.

Борис Максимович — це насамперед блискучий п і я н і с т-віртуоз, що знає безліч таємниць таємниць технічної майстерности. Зокрема його ліва рука доходить до подивугідних границь технічної спроможности. Піяніст прекрасно володіє саме тими засобами, без яких неможливо відкрити суті творів піяністично-віртуозної музики. Його удар Трвідзначається гарним т у ш е. Тріюмфальну секвенцію Максимович почав у другій частині концерту від виконання Токати Шумана через Шопена до Ліста та закінчив на низці надпрограмових додатків у супроводі стихійних аплодисментів. Максимовичеві вручено кіш квітів.

На марґінесі концерту треба відмітити незвичайно відрадний факт: поруч української концертової публіки та гостей з-поза метрополії ряди слухачів заповнила студіююча молодь та український музичний авангард.

Гостинний виступ В. Максимовича був справжньою мистецькою ревеляцією на терені Ню Йорку.

Ігор Соневицький

ЧИСЛО СМЕРТНИХ ВИПАДКІВ ВІД ІНФЛЮЕНЦИ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ

Вашингтон. — Уряд Публічного Здоров'я ЗДА повідомляє, що число смертних випадків від азійської інфлюенци і від запалення легенів збільшується і в тижні, який закінчився 1-го березня, виносило 847 і було на 83 більше в порівнянні з тижнем, що закінчився 22-го лютого. Збільшування числа смертних випадків триває від перших днів січня цього року, бо в грудні минулого року здавалося, що азійська інфлюенца зникає. Лікарі не можуть знайти задовільного вияснення цього явища.

ПРО СУЧАСНИЙ ЖИВОПИС І ОДНУ ПЕРСОНАЛЬНУ ВИСТАВКУ

(Продовження зі стор. 2-ої)

прекрасна будівля в живописі завалилася.

Вже схолодніле серце сучасне не радується в живописі красою світу Божого.

Без краси мистецтво — лише досконала неправда; бо з правди в мистецькій творчості краса народиться неодмінно.

Один з найвидатніших теософів сучасности писав про Ліствицю Якова:

„Вся краса світу — ніщо інше, як просвіт в небо, прозорість для нас янгольського світу".

Зрозуміло, чому Достоєвський покладав таку надзвичайну надію: „краса врятує світ".

Коли загадка справжньої поезії полягає в надхненній ясновидності, в відчутті дарованої людям близькости Бога, серед всього існуючого, і в вираженні цього невисловимого відчуття духовного через пісенно-звукові сполуки та образні видива слів, повних гармонійними враженнями життя, то ця загадка обвіває і єство живопису, який вживає, замість слова, фарбу, з безпосереднішою для сприйняття відкритістю.

Зрікшися цього, — живопис досить часто обертається в дивовижні феєрії ліній і плям, — витвори, духовно порожні, якими заповнено тепер декотрі музеї, здебільшого під назвою „абстрактного мистецтва".

Хоч треба сказати, що є і в тому деяка висока вартість: вироблення подробиць і естетичного досвіду з суто „технічних" експериментів — вправ над композицією, тонами, ритмікою форм тощо; себто в підготовчій праці над твором мистецтва, яка могла б, за деякими найцікавішими винятками, зоставатися в майстерні.

Застережемося про розуміння слова модернізм: беремо його тільки — як назву для свіжих, живих, шукальницьких і новаторських течій з „дерзаннями" і „винаходами" незнаного стилю в новітню добу культури. Коли ж який-небудь стиль, переживши свою весну, обертається в моду і встановлює загальновідомі шкільні приписи, як пануючий напрямок, і накладає заздалегідь взяті, — перед всякою творчістю і для її визначення, — рамки і системи правил, то це вже явища партикулярного півмистецтва, що криє в собі заморозливу загрозу для справжньої творчости.

Так сталося з безпредметництвом і абстракціонізмом, які з течій, свого часу свіжих і цікавих, стали напрямками шаблонів, позбавлених „живого письма", в повному і дійсному значенні цього давнього вислову.

(Далі буде).

● **Д-р Едвін Л. Пріев**, професор Бостонського університету заявив на зборах хірургів, що зменшення в дієті молока та сирів і щоденне вживання аспірини сприяє усуненню з нирок вапневих камінчиків.

З глибоким сумом звіщаємо, що дня 16-го лютого 1958 р., відійшов з цього світу, на 71-му році життя, НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ БАТЬКО, ДІДО, БРАТ, ШВАГЕР і ТЕСТЬ

✝

о. ДМИТРО ХАБУРСЬКИЙ

парох села Дібринів, Рогатинського району, Західня Україна.

Покійний в священичому чині служив народові 46 років. Сповнював свої душпастирські обов'язки в громадах: Вербилівці, Мартинів-Новий, Настащин, Ячче, Дібринів, Рогатинського та Томашівці — Калуського районів. Брав теж активну участь у громадському житті.

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ І ПАНАХИДИ

будуть відправлені

в СУБОТУ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1958 р. — о 9-ій год. ранку

в ТОРОНТІ — в церкві Божої Матері Неустаючої Помочі, при вул. Бетерсон, 276.
в ТРЕНТОНІ — в церкві св. Йосафата.
у ФИЛАДЕЛФІЇ — в церкві св. Миколая — на 24-ій вул.

Бувших Парохіян та Знайомих Покійного, проситься з'єднатись з нами в молитвах за спокій Його душі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Доньки — Ольга ЛУКАВЕЦЬКА й Ростислава МАТЛА з мужами й дітьми
Сини — БОГДАН з родиною і ОМЕЛЯН
Брат — о. Степан ХАБУРСЬКИЙ з родиною
Зять — Юліян ЛИСЯК
Швагерка — Надія КОКОЛЬСЬКА з родиною.

В глибокому смутку повідомляємо наших Друзів, що НАША НАЙДОРОЖЧА ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА

✝

ІРИНА ГУНДЯК

упокоїлась у Бозі, дня 7-го березня 1958 р., від удару серця.

Покійна працювала до останнього дня життя. Була секретаркою Т-ва „Запорозька Січ", 342 Відд. УНСоюзу в Картереті, членкинею УРСоюзу, Сестрицтва Покрови Божої Матері, Товариства св. Анни, Т-ва Опіки над Недільною Школою і управителькою тієї школи, під час 2-ої світової війни головою відділу Американського Червоного Хреста в Картереті, Н.Дж., віце-президентом Клюбу Жінок, уосіблення доброти і ввічливости, взірцева Дружина, Мати і Християнка.

Похоронні відправи — у вівторок, 11-го береня 1958 р., о год. 9:30 ранку, в українській православній церкві св. Вмч. Димитрія в Картереті, Н. Дж.

В глибокій жалобі:

о. Іван ГУНДЯК — МУЖ
Мирослава ГУНДЯК-ПАЛЕГОНКІ — донька
Марія КОВАЛЬ, Юлія РЕЙ — сестри
Михайло ТАРБЕЙ — брат.

Сенатська комісія ухвалила продати закордон харчів на $ 5 більйонів

Вашингтон. — Сенатська Рільнича Комісія погодилася на те, щоб ЗДА впродовж найближчих двох років, починаючи з 1-го липня ц. р. ,продали, заміняли або подарували закордонові харчів на суму майже 5-ох більйонів дол. Ці харчі мали б бути взяті з урядової надвишки харчів, які уряд дістає за виплачувану фармерам допомогу. Таким чином Сенатська Рільнича Комісія збільшила більше як два рази проєкт секретаря рільництва Езри Тефта Бенсона, який пропонує продати за чужі валюти в одному році закордонові харчів вартости 1,500,000,000 дол. Комісія проєктує впродовж двох чергових років продавати закордонові харчі за чужі валюти вартости на 1,5 більйона дол. Крім того додатково за 500 мільйонів дол. до 30-го червня ц. р., а крім того дозволяє подарувати закордонним країнам харчових продуктів на суму 410 мільйонів дол., головним чином тоді, коли б були стихійні катастрофи і заіснував стан крайньої необхідности з якихнебудь інших причин.

Демократи проти урядового законопроєкту про зміну закону Тефта - Гартлі

Вашингтон. — Підкомісія Праці в Палаті Репрезентантів більшістю 4-ох до 3-ох голосів відкинула урядовий законопроєкт про зміну робітничого закону Тефта-Гартлі. *Голосування відбувалося по* партійній лінії, і демократична більшість була проти. Республіканський конґресмен Джан Дж. Родес з Арізони оскаржує демократів в тому, що вони використовують для політичних цілей справу ухвалення зміни в робітничому законі. Демократичний член цієї підкомісії конґресмен Рой В. Вір заперечив це оскарження, і твердив, що не є доцільно тепер вести переслухання в справі зміни робітничого закону, поки Сенатська Слідча Комісія не закінчила переслухань в справі відношення між представниками зорганізованого робітництва і підприємців. „Коли успокояться уми, казав цей конґресмен, ми вернемося до своїх змагань відкликати закон Тефта-Гартлі".

Стратегічна Повітряна Оборона не має потрібного числа летунів

Вашингтон. — Асистент секретаря оборони Вільям Г. Френсіс зізнавав на Сенатській Комісії Збройних Сил і домагався збільшення платень летунам в Стратегічній Повітряній Обороні, щоб втримати їх при летунській службі. Фахові летуни покидають службу при війську, бо не дістають більшої платні. Внаслідок того кожний шостий бомбовик є без обслуги, і на випадок потреби могли б працювати з 44-ох крил тільки 36.5 крила, а 6.5 крила не можна б було змобілізувати, бо забракло б обслуги. Уряд проєктує збільшення платні цим летунам на 6 відсотків, а крім цього ще окремі додатки за надзвичайні здібності. Френсіс твердить, що збільшення платень фаховим летунам заощадило б річно по 100 мільйонів долярів, бо не треба було б кожного року вишколювати нових рекрутів.

Муринський прем'єр Ґани прибуде до ЗДА

Вашингтон. — Прем'єр муринської республіки Ґана, відомої колись, як англійська кольонія Золоте Побережжя, Кваме Нкрумаг, дістав запрошення від президента Айзенгавера приїхати в другій половині липня ц. р. з відвідинами до Вашинґтону. Президент вислав те запрошення у зв'язку з першими роковинами існування Ґани, як суверенної держави, і пригадав при цій нагоді, що на проголошенні самостійности Ґани був приявний віце-президент Ричард Ніксон. Кваме Нкрумаг скінчив був у 30-их рр. Університет Линколна в Оксфорді, Па., і дістав магістерський ступінь (мастер деґрі) антропології в Пенсилвенійському університеті у Филаделфії. Нкрумаг, приймаючи запрошення Президента, згадав про великі завдання, що стоять перед його молодою державою.

● **Праця про назву „Харків" в Україні появилася в останньому (15-ому) випускові серії** Української Вільної Академії Наук у Канаді „Назвознавство" (Ономастика), п. н. Яр. Рудницький „Назвознавчі студії II: Топонімія" (Вінніпеґ 1958). Крім цієї назви вияснено в цій студії декілька інших українських назв, а теж і місцеві назви в Канаді.

УСПІХ ВОЯКА

Бойові друзі з сотні УПА к-ра Громенка зрадіють цим успіхом: їхній „Воробчик", що разом з ними три роки ділив вояцьку долю й недолю на західніх окраїнах землі української — на Посянні й Лемківщині і що разом з ними, під проводом незабутнього командира — сотника Громенка в складі „перших 36" прибув „під зону" пам'ятного вересня 1947-го року, здобув академічний диплом Бечелора оф артс політичних наук. Здобув його з відзначенням.

У чотирнадцятому році свого життя, після закінчення 4-ої кляси гімназії у Львові, „Воробчик" — тепер **Петро Потічний, Б. А.** вступив до УПА. Приділили його, після вишколу, до бойової сотні, що рахувалася одною з найкращих на Закерзоні і за якісь там заслуги зробили навіть вістуном. А може що „шаржу" здобув уже у „великому рейді" через Польщу і Чехословаччину, коли рейдуючим сотням поставлено буле досить складне завдання: пройти сотні миль в нашпікованому ворогом терені. „Всі ріки, немов на злість плили впоперек напряму нашого просування, — згадує про ці дні Потічний", — і за „переправи через них доводилося зводити *кровопролитні* бої. Багато наших друзів на віки залишилося на берегах тих рік і річок. І їсти не було чого, бо в наплечниках, згідно з наказами, ми несли не харчі, тільки „літературу". А дехто ще й досі гадає, що її надрукували в . . . Мюнхені."

І врешті, з цієї сотні, 36 таки прийшло „під зону", а з ними й „Воробчик". Звільнений до „цивіля", молодий вістун УПА успішно закінчив середню освіту в Мюнхені й приїхав до цієї країни. Показалося, що військова кар'єра для нього ще не закінчилася: прийшло покликання до військової служби й приділ до елітарної формації — корпусу морської піхоти. В складі 3-ої дивізії „марінсів" побував в Японії й кожного тижня, принаймні двічі, драпався на Фуджіяму. Це у стіп тієї святої японської гори розложився табір 3-ої дивізії, а дотепні командири цієї частини цілком слушно вважали, що для „марінса" немає кращої заправи, як лаження по цій горі. Мабуть за успіхи в цьому лаженні поруч не менше важливих успіхів у „джудо" й „джію джітсу" відпустили „марінси" Петра Потічного до цивіля зі ступенем сержанта.

Маючи до вибору працювати в „шапі" за доляри, чи студіювати в університеті без них, майбутній бакалавр (віримо, що теж, у майбутньому маґістер і доктор) вибрав це друге. Записався в Темпленському університеті в Филаделфії на політичні науки, знаючи, що політиків у нас хоч на копи рахуй, але „дипломованих" серед них мало. Чотири роки студій швидко пройшли, і ось вислід першої „рунди": 13-го лютого ц. р. подвійного сержанта вбрали в бакалаврський капелюх і ще читали про якесь відзначення. Нічого в тому дивного, за всі 4 роки студій, теперішній бакалавр висів на дошці пошани і був „гонор ролл стюдент".

Петро Потічний

В втім, Петро Потічний Б. А., взагалі жвавий хлопець. Це суспільно - громадський тип, якого дуже й дуже бракує нашій „політичній еміґрації". На пальцях обох рук не перерахуєш усіх тих студенських клюбів і товариств, до яких, під час студій на університеті, належав наш „Воробчик". Був основником й першим головою Українського Студентського Клюбу на Темпленському університеті, який під його проводом зорганізував був кілька вдалих імпрез. Був віце-президентом Міжнародного Студ. Клюбу на тому ж університеті і членом цілої низки студентських клюбів і товариств. Був членом ТУСКУ, Української Студентської Громади, „Обнови", Об'єднання кол. вояків УПА в ЗДА, ОПВВУ, активним членом співочого тов. „Кобзар" і Бог святий знає, ще де. Одним словом, активна й популярна фіґура в Филаделфії, яка не жаліла труду й енергії, щоб щось доброго зробити для справи. І тому не дивно, що успіхом цього вояка й радіє ціле місто „Братньої любови".

„Бечелор оф артс", Петро Потічний, як зачуваємо, буде продовжувати свої студії на Єйльському або Колумбійському університеті. Бажаємо йому успіхів. А втім, в одному наш „бечелор" уже не є „бечелором". Незадовго перед закінченням студій, наш „Воробчик" оженився. І цей факт слід зарахувати до успіхів нашого вояка. Його дружина — п. Тамара з дому Сидорик — дочка колиш. сотника Січових Стрільців. Через одиначку Тамару, дві генерації українських вояків об'єдналися . . . Традиції І-ших Визвольних Змагань мусіли бути в УПА таки дуже сильні . . .

ЛеШан

До котрого острова причалив Колюмб у 1492 році?

Вашинґтон, Д. К. — Загально прийнято, що Христофор Колюмб, відкриваючи новий континент в 1492 р.,по раз перший причалив був до острова „Вотлінґу", який називається „Сан Сальвадор". Але бінґгемтнський (Н. И.) промисловець і винахідник Едвін А. Лінк і його дружина зібрали дідомості про те, що Колюмб причалив пораз перший в 1492 р. не до острова Сан Сальвадор тільки до одного з островів із групи Кайкос, яка є коло 200 миль на південний схід від Сан Сальвадору. Подружжя Лінків в 1955 р. їхали тим самим шляхом, яким їхав Колюмб в 1492 і який описав він у своєму щоденнику. Із ними плив ще й куратор Смитсонського інституту Мендел Пітерсон. Вони плили в 65-тонновім човні, порушуванім „дізлем", який був менший від найбільшого Колюмбового корабля „Санта Марія". Подружжя Лінків твердить, що острів „Кайкос" відповідає описові того острова, який описує Колюмб в своєму щоденнику.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

AMBRIDGE, Pa. — Управа Б-ва св. Василія Великого, Від. 161, повідомляє, що Місячні збори відбудуться в суботу, 15 березня 1958 р., о год. 7-ій веч., в приміщенні UNA Hall, 600 Gleenwood Ave. К. Кудрик.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва ім. М. Грушевського, Відд. 219, відбудуться в суботу, 15-го березня 1958 р., о год. 6:30 веч., в церковній залі при 675 — 19th St. — М. Юров, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. — Б-во св. Михаїла, Відд. 142, повідомляє своїх членів що квартальні збори відбудуться в суботу, 15 березня 1958 р., о год. 8-ій веч., в залі УНДому — 214 Fulton St. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — М. Маркович, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Б-во св. о. Николая, Відд. 175, повідомляє своїх членів, що Місячні збори відбудуться в неділю, 16-го березня 1958 р., о год. 1-ій по пол., в УНДомі — 4655 Мартин вул. Проситься членів прибути на час, щоб взяти участь в нарадах. Довгуючі члени повинні вирівняти свої залеглості, щоб не наразити себе на суспендування. — Т. Грицай, предс.; І. В. Іванчук, секр.

ШИКА'О, Ілл. — Місячні збори Відд. 139, відбудуться в неділю, 16-го березня 1958 р., о год. 2-ій по пол., в парафіяльній залі — 4952 С. Палайна вул. Просимо прийти на збори і привести нових членів, а довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглості, щоб не наражуватись на суспендування. — М. Яцишин, предс.; Д. Кошіль, секр.

ШИКАҐО, Ілл. — С-во Благовіщення, Відд. 125, повідомляє членів, що слідуючі збори відбудуться в неділю, 16-го березня 1958 р., о год. 1-ій по пол., при 845 N. Western Ave. — І. Подола, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. И. — Б-во св. Йосафата, Відд. 217, повідомляє своїх членів, що Місячні збори відбудуться в неділю, 16-го березня 1958 р., о год. 2-ій по пол., в церковній залі. Проситься членів прийти на збори, бо маємо багато важливих справ до вирішення. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглості і приєднувати нових членів до УНСоюзу. — К. Шевчук, предс.; І. Деркач, кас.; А. Іванів, фін. секр.; Г. Булавинець, рек. секр.

ШИКАҐО, Ілл. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 252, відбудуться в неділю, 16-го березня 1958 р., о год. 12-ій впол., в залі при 2250 В. Кортез вул. Проситься членів прийти. — Польовий, предсідник; Хомин, кас.; Когут, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва „Зап. Січ", Від. 371, відбудуться у п'ятницю, 14-го березня 1958 р., о год. 8-ій веч., в Січовій залі при 506 — S. 18th Ave. Прохається членів прибути на збори і заподати деякі свої пляни для делеґатів на конвенцію УНСоюзу. Делеґатами на попередніх зборах були вибрані: П. Заболоцький і Ю. Баранюк, а заступниками делеґатів: інж. Л. Савойка й інж. Я. Ґерус. — І. Оверко, предс.; П. Заболоцький, кас.; Ю. Баранюк, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — 397 Відд. повідомляє своїх членів, що побір вкладок за місяць беберень відбудеться в суботу, 15-го березня від год. 5-6:30 веч. і в неділю, 16-го березня, від год. 12-1:30 по пол. Всі члени, які залагають з вкладками повинні їх вирівняти, щоб не наразитись на суспендування. — М. Субтельний, предсідник; О. Штогрин, секр.

БРУКЛИН, Н. И. — Т-во „Запорозька Січ", Від. 325 просить своїх місцевих і позамісцевих членів прибути на перші Квартальні збори які відбудуться в суботу, 15-го березня 1958 р., о год. 8-ій веч., в залі УНДому — 216-218 Grand St. На цих зборах маємо багато справ до полагодження. Дня 16-го січня 1958 р. обрано таких делеґатів на конвенцію УНСоюзу: 1. И. Лисоґір; заступник: І. Пішко; 2. В. Троць; заступник: В. Клосник; 3. В. Цупа; заступник: І. Малик. Ще раз просимо членів численно прибути на збори та приєднювати нових членів до Т-ва і УНСоюзу. — И. Лисогір, пред.; І. Малик, рек. секр.

ЛІНДЕН, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва ім. І. Франка, Відд. 306, відбудуться в суботу, 15-го березня 1958 р., о год. 7:30 веч., у Стефана Берези — 610 Венґусроп Евеню. Пригадується всім членам прийти на збори, і приєднати в передконвенційному часі нових членів до УНСоюзу. — С. Береза, предс.; І. Ошуст, кас.; А. Андріяців, секретар.

ШИКАҐО, Ілл. — Звичайні місячні збори Б-ва св. Петра і Павла, Відд. 220, відбудуться в суботу, 15-го березня 1958 р., о год. 7:30 веч., в тій самій залі при 50 вул. і Палайна. Пригадується довжникам вирівняти залеглі вкладки бо каса не буде за них платити. — Г. Гарасим, секр.

НЮ ЙОРК, Н. И. — Місячні збори 117 Відд. „Запорозької Січі", відбудуться в суботу, 15 березня 1958 р. о год. 8-ій веч., в домівці при 33 Іст 7-ма вул., 2-ий пов. Приявність членів обов'язкова. — С. Кучма, предсідник; В. Калина, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. — Від. 372 ім. І. Франка, повідомляє всіх членів, що Місячні збори відбудуться в суботу, 15-го березня 1958 р., о год. 7:30 веч., в Домі Лонишиного — 922 W. 5th Street. Проситься всіх членів прийти на збори і вирівняти залеглості з попередніх місяців. — Ю. Лонишин, рек. секр.

ЮТИКА, Н. И. — Відд. 483 повідомляє всіх своїх членів, що парафія св. ап. Петра і Павла купила нову посілість і перенеслась із First St., ч. 209 на нове приміщення: Sts. Peter and Paul Ukrainian Orthodox Church — 813 Hamilton St, Utica, N. Y. Збори відбудуться в суботу, 15-го березня 1958 р., о год. 6:30 веч., в церковній залі при 813 Hamilton Street. Просимо вплачувати свої членські вкладки і вирівняти свої залеглості. — Повідомляється всіх членів, що збори будуть відбуватися реґулярно кожної другої суботи місяця по першім, о год. 6:30 веч., згідно з постановами членів на річних загальних зборах. — В. К., предс.; І. Я., секр.

• РОЗШУКИ •

Анна БЕРКЕЩУК
пошукує тети Насті доньку
НАТАЛКУ,
з села Князьдвір, пов. Станиславів. Пошукує її сестра Анна. Прошу писати на адресу:
Anna SREBNIAK
R. D. # 1 Box 202
Fort Plain, N. Y.

Пошукую
Катерину СТЕФАНІ,
з с. Угринів Середній, пов. Калуш. Хто знав би про неї, або вона сама, прошу писати:
I. IWANKIW
1304 Shillington Ave.
Ottawa 3, Ont., Canada

Пошукується
Теодозію БЕРЕЗУ,
замужну — МАШТАЛЯР.
Мала б проживати у Дітройті, Миш. Пошукує родина з Краю. Ласкаві відомості, чи її саму, проситься зголошувати до
William KOZUR
3823 Spokane Ave.
Cleveland 9, Ohio

Пошукую брата
ЮЛЬКА ОРЧИНСЬКОГО,
зі с. Грусятичі, коло Ходорова, пов. Бібрка. Пошукує його сестра Матрона. Хто знав би дещо про нього, прошу писати на адресу:
Matrona BENKO
516 Jefferson Ave.
Cleveland 13, Ohio

КНИЖКА И ЧАСОПИС — НАЙНЕОБХІДНІШІ В ДОМІ ЛЮДИНИ

ТАРЗАН, ч. 4024. Перешкода.

TARZAN COLLECTED A POUCH OF THE NUGGETS, FOR, IF HE WAS REUNITED WITH THE SCIENTISTS, HE WANTED EVIDENCE OF THE FIND.

THEN HE REMOVED MORE OF THE GRANITE BLOCKS AND CRAWLED THROUGH.

WITH CATLIKE SILENCE, HE TRAVERSED THE HONEYCOMBED CORRIDORS. BUT SOON DANGER THREATENED.. A SILHOUETTED FIGURE LOOMED AHEAD!

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Тарзан наповнив самородками золота мішечок, бо хотів мати доказ про знахідку, коли зустрінеться з науковцями.

А тоді відсунув ґранітовий бльок і виліз.

З котячою безшумністю ішов він по коридору. Але незабаром знову з'явилася небезпека . . . Якась постать замаячила попереду!